

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Věry Círhanové a soudkyň JUDr. Marie Rudolfové a JUDr. Jany Faktorové v právní věci žalobce XXXXX, bytem XXXXX, zastoupeného XXXXX jako zákonnými zástupci XXXXX a XXXXX, oběma bytem XXXXX, oběma zastoupenými XXXXX, advokátkou v XXXXX, proti žalované XXXXX, zastoupené XXXXX, advokátem v XXXXX, o náhradu škody, o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 9.2.2007, č.j. 4 C 363/2003-108, **t a k t o :**

Rozsudek soudu prvního stupně se **p o t v r z u j e** ve výroku v odstavci I., v části týkající se povinnosti žalované zaplatit žalobci částku 13.095.000,-Kč s úrokem z prodlení ve výši repo sazby stanovené ČNB zvýšené o 7 procentních bodů p.a. platné pro první den příslušného kalendářního pololetí, v němž trvá prodlení z částky 1.824.000,-Kč od 13.1.2006 do zaplacení a z částky 92.000,-Kč od 8.3.2006 do zaplacení, to vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku a v části týkající se lhůty k plnění k zaplacení částky 1.679.000,-Kč.

Ve zbývajících částech se rozsudek soudu prvního stupně **m ě n í** takto:

Z a m í t á se žaloba, již se žalobce domáhá zaplacení další částky 264.000,-Kč.

České republice se náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

Žalované se povinnost zaplatit České republice soudní poplatek z návrhu neukládá.

Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů částku 510.079,60 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám XXXXX, advokátky v XXXXX.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku 15.038.000,- Kč s úrokem z prodlení tam uvedeným do tří dnů od právní moci rozsudku, žalobu co do částky 12.060,- Kč zamítl a rozhodl o nákladech řízení ve vztahu mezi účastníky a ve vztahu k České republice. Soud prvního stupně dospívá k závěru, že pokud je žaloba podána na náhradu škody za bolestné a ztížení společenského uplatnění, kterou nezletilý utrpěl v době, kdy pod dohledem pedagogických pracovníků základní školy při výletě utrpěl těžký úraz ze závažným poškozením mozku v důsledku kterého je plně invalidní, je žaloba na zaplacení částky 264.000,- Kč na bolestném a 14.774.000,- Kč za ztížení společenského uplatnění důvodná. Důvodnou shledal i žalobu na zaplacení úroků z prodlení ode dne, kdy byl žalovaný k zaplacení základních částek za ztížení společenského uplatnění vyzván a v tomto rozsahu jím nebylo plněno. Neshledal důvodnou žalobu co do zaplacení částky 12.060,- Kč, neboť jde podle soudu prvního stupně o náklad, který nevynaložil účelně nezletilý, ale jeho rodiče na posudek na ohodnocení bolestného a ztížení společenského uplatnění. Žalobci přiznal plnou náhradu nákladů řízení, neboť jeho neúspěch byl pouze v nepatrné části a neúspěšné žalované uložil i povinnost zaplatit státu náklady řízení a soudní poplatek ze žaloby.

Proti tomuto rozsudku podala žalovaná odvolání do částky 264.000,- Kč, která představuje bolestné a do částky 13.095.000,- Kč s úrokem z prodlení. Uvádí, že uznává důvodnou žalobu co do částky 1.679.000,- Kč, která představuje ohodnocení ztížení společenského uplatnění zvýšené o 50 %.

Ve vztahu k bolestnému vznáší žalovaná námitku promlčení. Při tom vychází z toho, že na bolestné již dříve byla uhrazena částka 60.000,- Kč a zbývá proto jako neuhrazená částka 264.000,- Kč. Žalobce utrpěl úraz 25.6.2003 a žaloba byla podána k soudu 23.12.2005. Protože nárok na bolestné nebyl uplatněn v dvouleté promlčecí lhůtě, tedy nejpozději do 25.6.2005, považuje žalovaná tento nárok za promlčený. Již 21.11.2003 byla žalobci poukázána na pojistném plnění částka 60.000,- Kč na základě znaleckého posudku, který byl v té době k dispozici. Veškeré bolesti, které jsou předmětem bodového ohodnocení, vznikly podle žalované prakticky v okamžiku úrazu, tedy 25.6.2003, nebo těsně po něm. Z toho důvodu je podle žalované nárok na zaplacení částky bolestného (nad rámec toho, co již bylo vyplaceno), promlčen. Dále je podle žalované v zásadě nesporné, že ztížení společenského uplatnění žalobce představuje 21.825 bodů, což při sazbě za 1 bod představuje částku 2.619.000,- Kč. Tato částka zahrnuje i zvýšení o 50 % podle § 6 odst. c) vyhlášky 440/2001. Na tento nárok bylo již dříve pojišťovnou plněno 940.000,- Kč, zbývá proto podle žalované uhradit v rámci základního bodového ohodnocení po zvýšení o 50 % částku 1.679.000,- Kč (tedy tu částku, která není

odvoláním žalované napadena). Žalovaná poukazuje na to, že žalobce se domáhal zvýšení odškodnění s odkazem na ust. § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb. na 6-ti násobek a tomuto návrhu soud prvního stupně vyhověl. Žalovaná uznává, že v důsledku poškození zdraví žalobce jsou předpoklady pro jeho budoucí společenské uplatnění téměř ztraceny, ačkoliv před úrazem se jednalo o zdravého chlapce. Samotné zvýšení základního odškodnění podle příslušné vyhlášky však podle odvolatelky přísluší pouze a výhradně soudu. Žalovaná se domáhá, aby odvolací soud přezkoumal především to, zda 6-ti násobek základního odškodnění podle vyhlášky je přiměřený následkům poškození zdraví žalobce, neboť přiznaná částka je i podle něj v souvislosti s obdobnými případy zcela výjimečná a žalovaná sama není oprávněna jakýkoliv násobek základního počtu bodů za ztížení společenského uplatnění stanovit. Žalovaná se dále domáhá přezkoumání lhůty v plnění, a to i pokud se týká částky, která není odvoláním napadána, tak i ohledně jakéhokoliv jiné částky, jejíž zaplacení bude případně žalované soudem uloženo. Podle odvolatelky je zcela mimo realitu zaplacení prisouzených částek s příslušenstvím do tří dnů od právní moci rozhodnutí. Žalovaná žádnými finančními prostředky nedisponuje a tyto může získat jediné účelovou dotací, která bude poskytnuta jiným subjektem. Již v minulosti podobnou snahu vyvíjela a další subjekty byly ochotny jednat pouze za situace, kdy rozsudek již byl pravomocný. Za přiměřenou by považovala lhůtu přinejmenším půl roku od právní moci rozsudku. Třídenní lhůta by podle žalované vedla k jejímu zániku, neboť není schopna objektivně v této lhůtě plnění poskytnout. Odvolání žalované směřuje i do výroku o nákladech řízení. Pokud se týká výroku ve vztahu mezi účastníky řízení, pak podle žalované by mělo být odvolacím soudem posouzeno, zda nejsou důvody pro použití ust. § 150 o.s.ř. právě s ohledem na majetkové poměry žalované a její možnosti poskytovat finanční plnění. Za obdobnou považuje situaci ve vztahu k České republice, přičemž poukazuje i na to, že zároveň podala žádost o osvobození od soudních poplatků. Žalovaná navrhuje, aby odvolací soud v odvoláním napadených výrocích rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I. změnil tak, že se žaloba co do částky 13.359.000,- Kč zamítá, zbývající částky že je žalovaná povinna zaplatit žalobci do šesti měsíců od právní moci rozhodnutí, případně, že je v této lhůtě povinna zaplatit částku, která bude odvolacím soudem zjištěna. Ve výroku v odst. III. navrhuje, aby byl rozsudek soudu prvního stupně změněn tak, že se žalobci náhrada nákladů řízení nepřiznává, až ve výrocích IV. a V. tak, že Česká republika nemá právo na náhradu nákladů řízení.

V doplnění odvolání žalovaná znovu uvedla, že nenapadá částku 1.679.000,- Kč, která představuje základní ohodnocení ztížení společenského uplatnění podle vyhlášky č. 440/2001 Sb. zvýšené o 50 %. Ve vztahu k této částce napadá pouze lhůtu k plnění. Předmětem odvolání činí zbývající částku, kterou okresní soud v napadeném rozsudku žalobci přiznal jako náhradu za ztížení společenského uplatnění odpovídající 6-ti násobku základního bodového ohodnocení. Soud prvního stupně podle odvolatelky správně vychází z toho, že samotná náhrada za ztížení společenského uplatnění stanovená podle základního bodového ohodnocení zohledňuje skutečnost, že poškozený je vlivem následku zranění trvale omezen ve svých možnostech, ale nesprávně provádí toto mimořádné zvýšení nikoliv ze základního bodového ohodnocení, ale z ohodnocení již zvýšeného znalcem o 50 %. Takový postup podle žalované neodpovídá stávající soudní praxi. Výpočet odškodnění má být násobkem, který se odvíjí od základní výměry odškodnění určené podle § 3 odst. 1 vyhlášky a tedy od bodového ohodnocení škody na zdraví podle příloh č. 2 a 4 vyhlášky. Při ohodnocení ztížení společenského uplatnění na 14.050 bodů a sazby 120,- Kč za jeden bod a při 6-ti násobku základního počtu bodů pak činí mimořádné

zvýšení podle § 7 odst. 1 citované vyhlášky celkem částku 10.116.000,- Kč a nikoliv soudem předpokládanou částku 15.174.000,- Kč. Pokud soud při rozhodování o mimořádném zvýšení podle § 7 odst. 3 vyhlášky vychází z nesprávného právního závěru ohledně tzv. základního ohodnocení, představuje to podle názorů žalované vadu rozsudku. I žalobce vycházel ve své žalobě při požadavku na přiznání 6-ti násobku základního ohodnocení z této platné právní úpravy a pokud ji soud v napadeném rozsudku přejímá, aniž by přisouzenou částku odůvodnil jinak než požadovaným 6-ti násobkem, pak takový postup soudu není možno podle žalované požadovat za správný.

Žalobce považuje rozsudek soudu prvního stupně za správný a navrhuje jeho potvrzení. Ve vztahu k námitce promlčení u bolestného poukazuje žalobce na to, že kromě bolesti, která se odškodňuje jednorázově při škodě na zdraví, existuje i bolest, kterou poškozený trpí v průběhu léčení a např. i při rehabilitační péči. Proto jsou okolnosti rozhodující pro určení bolestného známy až když celý léčebný proces skončí nebo se trvale ustálí. V § 6 vyhlášky jsou podle žalobce zakotveny podmínky pro zvýšení bolestného za situace, když škoda na zdraví vyžadovala náročný a mimořádně náročný způsob léčení. I z toho je podle něj zřejmé, že při ohodnocení bolestného je nutno vyčkat ukončení procesu léčení. Při výkladu pojmu vznik bolesti není podle žalobce samo o sobě určující, kdy došlo ke škodní události, popřípadě, kdy byl vypracován první znalecký posudek na bolestné. Okamžik vzniku bolesti způsobené přímo poškozením zdraví může být rozdílný od okamžiku vzniku bolesti vyvolaných léčením poškození zdraví nebo odstraňováním jeho následků. Proto je vždy zapotřebí vyčkat doby stabilizace bolesti. Bolestné, na které byla pojišťovnou vyplacena částka 60.000,- Kč, bylo neúplné a nezahrnovalo veškeré bolesti, které musí být v rámci hodnocení bolestného zohledněny. V posudcích bylo bolestné hodnoceno jinak a jako celek bylo hodnoceno ve výši 2.700 bodů (324.000,- Kč). Ve vztahu ke ztížení společenského uplatnění poukazuje žalobce na to, že podle § 7 odst. 3 vyhlášky ve zvlášť výjimečných případech hodných mimořádného zřetele může soud výši odškodnění stanovenou podle vyhlášky přiměřeně zvýšit. V případě žalobce činí výše odškodnění stanoveného podle vyhlášky celkem částku 2.619.000,- Kč, neboť znalecký ústav shledal důvody pro použití ust. § 6 odst. 1 písm. c) vyhlášky. Soud prvního stupně proto podle žalobce postupoval správně, pokud mu přiznal další násobky takto stanoveného odškodnění. I pokud by byl správný názor žalované, že násobky je třeba přiznávat ze základní výše odškodnění, je podle žalobce rozhodnutí soudu prvního stupně věcně správné. Základním kritériem pro odškodnění ztížení společenského uplatnění musí být jeho přiměřenost, a to povaze následků a jejich předpokládanému vývoji a rozsahu omezení poškozeného uplatnit se v dalším životě a ve společnosti. Předmětem odvolání je částka 13.095.000,- Kč. Soudem prvního stupně přiznaná částka za ztížení společenského uplatnění podle žalobce není v posuzovaném případě nepřiměřená. Žalobce poukazuje i na rozhodnutí ústavního soudu, dle něhož musí přiznaná výše náhrady za ztížení společenského uplatnění být založena na objektivních a rozumných důvodech a mezi přiznanou výší (peněžitou částkou) a způsobenou škodou (újmou) musí existovat vztah přiměřenosti. Následkem úrazu trpí žalobce dle svého tvrzení vůbec nejtěžším možným postižením, jaké si lze představit, které zanechalo trvalé následky na jeho fyzickém i psychickém zdraví a vedlo u něj k úplnému vyřazení ve všech jeho životních sférách. Žalobce je plně odkázán na pomoc další osoby. Je zcela imobilní, má ochrnuté všechny končetiny a trpí řadou dalších trvalých postižení životně důležitých orgánů. Byly mu následkem úrazu odňaty veškeré životní perspektivy, naděje i možnost seberealizace, a to v době, kdy byl na samém počátku svého života. Úraz změnil

od základu život jeho i život celé jeho rodiny. Prognóza žalobcova zdravotního vztahu do budoucna není dobrá. Znalci označili jeho stav za definitivní. Je proto toho názoru, že částka 13.095.000,- Kč, která mu byla na dalším odškodnění ztížení společenského uplatnění přiznána, je přiměřená a představuje spravedlivou kompenzaci veškerých omezení, kterými trpí a s nimiž bude nucen žít do konce života. Žalobce dále odkazuje na řadu pravomocných rozsudků, kterými bylo rozhodováno o několikanásobku ztížení společenského uplatnění, pokud došlo k závažnému poškození zdraví. Odvolání do lhůty plnění ponechává žalobce bez vyjádření a na rozhodnutí odvolacího soudu.

Odvolání v této věci je přípustné (§ 201 a 202 o.s.ř.), bylo podáno osobou k tomu oprávněnou (§ 201 o.s.ř.) a v zákonem stanovené lhůtě (§ 204 o.s.ř.). Obsahuje i náležitosti uvedené v § 205 odst. 1 a 2 o.s.ř.

Odvolací soud projednal věc podle § 212 věta první o.s.ř., pokud se týká výroků, které jsou přezkoumávány v důsledku podaného odvolání odvolacím soudem. Odvoláním napadené výroky rozsudku soudu prvního stupně přezkoumal podle § 212 odst. 1 a 2 o.s.ř., a to z důvodů, které byly uplatněny v odvolání, ale i z hlediska dalších důvodů, které výslovně uplatněny nebyly. Neshledal vady řízení, vyjmenované v ust. § 212a odst. 5 o.s.ř., ke kterým by přihlížel z úřední povinnosti.

Odvolání je důvodné pouze částečně.

Odvolací soud vychází z toho, že napadeným rozsudkem bylo rozhodnuto o dvou relativně samostatných nárocích, tj. o nároku na bolestné za bolest, která vznikla žalobci v důsledku úrazu a nároku na odškodnění ztížení společenského uplatnění.

Odvolací soud dospívá k závěru, že odvolání je důvodné, pokud směřuje do výroku ohledně částky 264.000,- Kč, představující náhradu bolestného. V odvolacím řízení totiž žalovaná uplatnila námitku promlčení a podle odvolacího soudu je tato námitka důvodná. Jak bylo zjištěno soudem prvního stupně, žalobce utrpěl úraz dne 25.6.2003. V souvislosti s tímto úrazem utrpěl bolesti, které jsou popsány a bodově ohodnoceny ve znaleckém posudku Znaleckého ústavu Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, U Nemocnice 2, Praha 2. Bolesti, hodnocené v tomto znaleckém posudku, vznikly podle něj nepochybně v době úrazu, případně bezprostředně po něm. Ohledně těchto bolestí proto mohl žalobce uplatnit nárok na odškodnění již v den následující po úrazu. Tím dnem také započala běžet promlčení lhůta pro uplatnění nároku u soudu. Podle § 106 odst. 1 právo na náhradu škody se promlčí za 2 roky ode dne, kdy se poškozený dozví o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá. Jak shora uvedeno, je nutno dovodit, že poškozený se o vzniklé škodě, pokud jde o bolestné, dozvěděl bezprostředně po úrazu a již v té době bylo i známo, kdo za škodu odpovídá. Z toho je nutno dovodit, že jestliže právo na náhradu škody za bolestné z uvedeného úrazu nebylo uplatněno u soudu nejpozději 25.6.2005, je uvedený nárok promlčený. V řízení před soudem prvního stupně nebyla námitka promlčení vznesena a soud prvního stupně proto i ohledně této částky žalobě vyhověl. Pokud však v odvolacím řízení uvedená námitka uplatněna byla, nemá odvolací soud jinou možnost, než při zjištění, že nárok je promlčen, k této námitce přihlídnout a ohledně uvedené částky žalobu zamítnout.

Odvolací soud se poté zabýval správností výroku soudu prvního stupně o přiznání náhrady za ztížení společenského uplatnění v tom rozsahu, v jakém byl ve vztahu k tomuto nároku rozsudek soudu prvního stupně napaden odvoláním. Odvolání žalované směřuje ve vztahu ke ztížení společenského uplatnění do částky 13.095.000,- Kč.

Odvolací soud při svém rozhodování vychází z toho, že žalobce podanou žalobou uplatnil (předběžně) nárok na náhradu za ztížení společenského uplatnění ve výši 15.000.000,- Kč. I když lze odvolatele přisvědčit, že v žalobě je uvedeno, že se domáhá zvýšení ztížení společenského uplatnění na celkový 6-ti násobek, je v žalobě zároveň výslovně uvedeno, že tento 6-ti násobek je vypočítáván z částek, které přísluší po zvýšení podle § 6 odst. 1 písm. c) vyhlášky č. 440/2001 Sb. ve znění pozdějších novel. To znamená, že již v žalobě žalobce v podstatě uplatnil 9-ti násobek ve vztahu k základnímu ohodnocení (bodové ohodnocení škody na zdraví zvýšené o 50 % podle § 6 odst. 1 písm. c) uvedené vyhlášky). To bylo vyjádřeno i výpočtem předběžně na částku 15.000.000,- Kč, která byla v průběhu řízení upřesněna podle bodového ohodnocení, zjištěného znaleckým posudkem.

Odvolací soud tedy neshledává, že by soud prvního stupně pochybil, pokud přiznal žalobci částku vycházející z 6-ti násobku bodového ohodnocení zvýšeného o 50 %, neboť jde o stejnou částku, jako by byl uplatněn 9-ti násobek základního bodového ohodnocení.

Odvolací soud neshledává, že by uplatněná částka byla nepřiměřená následkům úrazu, které zde existují. Je zcela nepochybné, že ani náhrada v přiznané výši nemůže v plné míře odškodnit následky za ztížení společenského uplatnění, které v posuzovaném případě nastaly. Je nutno přihlídnout k tomu, že škoda vznikla chlapci ve věku X let, který je v podstatě do budoucna vyřazen ze všech forem života a je otázkou, zda současná zdravotní péče postoupila tak daleko, že bude možno následky úrazu alespoň zmírnit. Za této situace nepovažuje odvolací soud přiznaný 9-ti násobek za nepřiměřeně vysoký. Kromě toho vyhláška ministerstva zdravotnictví č. 440/2001 Sb. ve znění pozdějších novel ani nehovoří o tom, že by musely být přiznány určité násobky bodového ohodnocení, neboť v § 7 odst. 3 je výslovně uvedeno, že ve zvlášť výjimečných případech hodných mimořádného zřetele může soud výši odškodnění stanovenou podle této vyhlášky přiměřeně zvýšit. Je nepochybné, že v této věci jde skutečně o zvlášť výjimečný případ hodný mimořádného zřetele a odvolací soud si nedovede představit žádný případ, kdy by mělo být odškodnění zvýšeno podstatně více než v posuzovaném případě. Odvolací soud tedy neshledává důvodnou námitku žalované, že by přiznaná částka neodpovídala uvedené vyhlášce a bodovému ohodnocení vzhledem k následku, který zde nastal, přičemž z důvodu shora uvedených musí posuzovat nikoliv to, kolika násobek je přiměřený, ale skutečnost, zda výše odškodnění ve finančním plnění je nepřiměřená následkům, které zde nastaly.

Odvolací soud se dále zabýval odvoláním žalované, pokud směřovalo do výroku o lhůtě k plnění, a to jak ve vztahu k té částce, která nebyla odvoláním žalované napadena, tak i ve vztahu k té částce, o níž bylo rozhodováno odvolacím soudem. Přitom dospívá k závěru, že není namístě stanovit jinou lhůtu k plnění než třídní lhůtu, která je jako obecná stanovena v § 160 odst. 1 část věty před středníkem. V posuzovaném případě nemůže odvolací soud přihlížet v této fázi řízení k tomu, zda žalovaná má finanční prostředky na poskytnutí plnění neprodleně či zda musí

tyto prostředky získat jiným způsobem. Je nepochybné, že od úrazu již uplynula poměrně dlouhá doba a je v zájmu XXXXX, aby mu odškodnění bylo poskytnuto v co nejkratší lhůtě, neboť jednak potřebuje trvale zdravotní péči, která je poměrně nákladná a dále je zapotřebí umožnit i nadstandardní způsob léčení mimo Českou republiku. Za této situace odvolací soud neshledává, že by měla být lhůta k plnění stanovena delší než třídní, zejména nemůže jít o lhůtu půlroční či delší. Ani plnění ve splátkách není podle odvolacího soudu namístě, a to ze stejných důvodů.

Soud prvního stupně při rozhodování o nákladech řízení ve vztahu mezi účastníky vychází z ust. § 142 odst. 3 o.s.ř. a přihlíží k tomu, že žalobce měl neúspěch pouze v nepatrné části. Tuto skutečnost ani žalovaná nezpochybňuje a pouze navrhuje, aby bylo přihlédnuto k její finanční situaci a za použití ust. § 150 o.s.ř. úspěšnému žalobci nebyla náhrada těchto nákladů přiznána. Odvolací soud však dospívá k závěru, že použití tohoto zcela mimořádného ustanovení o nákladech řízení není namístě. Je nutno přihlédnout k tomu, že žalobce žádným způsobem nezavinil vzniklou situaci ani to, že musel žalobu podat. Je rovněž nepochybné, že náklad na právního zástupce v této věci je nákladem účelně vynaloženým. Použití ust. § 150 o.s.ř. je namístě pouze v takových případech, kdy se použití jiných ustanovení o nákladech řízení jeví jako nepřiměřená tvrdost ve vztahu k tomu účastníku, který by měl náklady řízení hradit. Je ovšem nutno přihlížet nejen k poměrům toho, kdo by měl náklady hradit, ale je nutno vzít zřetel i na poměry toho, který by měl náklady řízení podle obecné úpravy obdržet a v důsledku použití § 150 o.s.ř. mu tato náhrada nebude přiznána. V posuzovaném případě podle odvolacího soudu zejména tato posledně jmenovaná podmínka není splněna, neboť náklady na právní zastoupení žalobce byly značně vysoké a ani podle odvolacího soudu nelze na něm spravedlivě požadovat, aby náklady jako úspěšný účastník ve sporu nesl ze svého. Přitom jde o nemalou částku, která by i samotného žalobce podstatným způsobem zatížila. Z uvedeného podle odvolacího soudu vyplývá, že soud prvního stupně správně rozhodl, pokud podle ust. § 142 odst. 3 o.s.ř. žalované uložil povinnost uhradit žalobci náklady řízení před soudem prvního stupně. Přitom ani okolnost, že v odvolacím řízení byla přiznaná náhrada mírně snížena (o částku představující bolestné) nemůže mít podstatný vliv na rozhodování o nákladech řízení, neboť i v současné době částka, ohledně níž byla žaloba zamítnuta, představuje cca 1,5 % z žalované částky. I v tomto případě tedy podle odvolacího soudu jde o neúspěch v poměrně nepatrné části.

Za důvodné je nutno v současné době považovat odvolání žalované do výroku o nákladech řízení ve vztahu ke státu. Okresní soud v Jindřichově Hradci usnesením ze dne 29.3.2007 č.j. 4 C 363/2005-147 rozhodl, že se žalovaná XXXXX osvobozuje od soudních poplatků v plném rozsahu. Tato okolnost se proto musí odrazit i ve výroku o nákladech řízení ve vztahu ke státu. Podle § 148 odst. 1 o.s.ř. stát má podle výsledků řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Z uvedeného vyplývá, že jestliže byl žalovaný od placení soudních poplatků osvobozen, tedy bylo zjištěno, že u něj jsou podmínky pro osvobození od soudních poplatků, pak není možno mu náhradu nákladů řízení uložit a tyto náklady nese stát. Obdobná je situace ve vztahu k soudnímu poplatku. Podle § 2 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb. ve znění pozdějších novel o soudních poplatcích, je-li navrhovatel v řízení od poplatku osvobozen a soud jeho návrhu vyhověl, zaplatí podle výsledků řízení poplatek nebo jeho odpovídající část

žalovaný, není-li též od poplatku osvobozen. To znamená, že pokud je i žalobce od poplatku osvobozen, nelze povinnost k úhradě soudních poplatků uložit žádnému z účastníků.

Odvolací soud z uvedených důvodů rozsudek soudu prvního stupně ve výroku týkající se povinnosti žalované zaplatit žalobci částku 13.095.000,- Kč s úrokem z prodlení do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku a v části týkající se lhůty k plnění k zaplacení částky 1.679.000,- Kč podle § 219 o.s.ř. potvrdil. Rozsudek změnil ve výrocích ohledně žalované částky 264.000,- Kč a ve výrocích o nákladech řízení s tím, že žalobu ohledně náhrady bolestného ve výši 264.000,- Kč po námitce promlčení zamítl, rozhodl, že České republice se náhrada nákladů řízení nepřiznává a žalované se neukládá povinnost zaplatit soudní poplatek z návrhu.

O nákladech řízení před soudy obou stupňů bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 3 o.s.ř. za situace, kdy žalobce byl neúspěšný pouze v nepatrné části a z toho důvodu mu přísluší plná náhrada nákladů řízení před soudy obou stupňů. Při rozhodování o těchto nákladech vychází odvolací soud z toho, že soud prvního stupně správně stanovil výši nákladů za řízení před soudem prvního stupně. K tomu byla připočtena náhrada za náklady odvolacího řízení v uplatněné výši 290.288,60 Kč. Jedná se o odměnu advokáta z částky, o které v současné době rozhodoval odvolací soud, ve výši 242.340,- Kč (§ 3 odst. 1 bod 5 vyhlášky č. 484/2000 Sb. ve znění pozdějších novel), dvakrát režijní paušál po 300,- Kč, náhrada za promeškaný čas za 10 půlhodin po 100,- Kč celkem 1.000,- Kč (§ 13 odst. 3 a § 14 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších novel), po připočtení daně z přidané hodnoty ve výši 19 %, neboť právní zástupkyně žalobce osvědčila, že je plátcem této daně. I k zaplacení této částky byla stanovena zákonná třídenní lhůta.

Proti výroku, kterým byla zamítnuta žaloba na zaplacení částky 12.060,- Kč (hotové výdaje), nebylo odvolání podáno, tento výrok proto nabyl samostatně právní moci a není odvolacím soudem přezkoumáván (§ 206 odst. 2 o.s.ř.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné ve vztahu k výrokům, které byly odvolacím soudem potvrzeny, ledaže by dovolací soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek má v této části po právní stránce zásadní význam. Proti výroku, kterým byl rozsudek soudu prvního stupně změněn, lze podat dovolání.

Dovolání se podává do dvou měsíců od doručení rozsudku odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR v Brně u Okresního soudu v Jindřichově Hradci.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, nařídí soud na návrh oprávněného jeho soudní výkon.

Krajský soud v Českých Budějovicích
dne 6. června 2007

Za správnost vyhotovení:
Veronika Smudková

Mgr. Věra C i r h a n o v á, v.r.
předsedkyně senátu